

Vergaderjaar 1989–1990

21 451

Wijziging van de Wet op het basisonderwijs, de Overgangswet WBO, de Interimwet op het speciaal onderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs en de Overgangswet ISOVSO in verband met enkele technische wijzigingen en van de Overgangswet WBO in verband met de verlenging tot 1 augustus 1992 van de verplichting om 1 kleuterleidster aan de school verbonden te hebben

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, vierde lid jo derde lid onder b, van de Wet op de Raad van State.

Algemeen

In het onderhavige wetsvoorstel wordt een maatregel voorgesteld met betrekking tot het basisonderwijs en worden enkele wijzigingen van technische aard voorgesteld voor zowel het basisonderwijs als het (voortgezet) speciaal onderwijs.

De voorgestelde maatregel met betrekking tot het basisonderwijs betreft de verlenging tot 1 augustus 1992 van de verplichting om aan een basisschool een kleuterleidster verbonden te hebben (artikel E 14 van de Overgangswet WBO; OWBO; Stb. 1986, 257). Deze beschermende maatregel voor kleuterleidsters werd bij de totstandkoming van de basisschool getroffen om het onderwijs aan het jonge kind te garanderen en om de verworvenheden van het kleuteronderwijs in de basisschool te behouden. De reden om deze verplichting met twee jaar te verlengen ligt besloten in het feit dat het eerste aantal afgestudeerden aan de pabo's dat zich aanbiedt op de arbeidsmarkt, nog zeer gering is. Dit betekent dat er een groot beroep gedaan moet worden op de zittende, voormalige hoofdleidsters of kleuterleidsters. Het is bekend dat zij een cruciale rol spelen bij de begeleiding van voormalige leerkrachten in het lager onderwijs die nu worden ingezet voor het onderwijs aan het jonge kind.

In artikel 1 van de WBO, de OWBO, de ISOVSO en de Overgangswet ISOVSO (Stb. 1987, 615) is een technische wijziging aangebracht die tot gevolg heeft dat de daar genoemde begripsbepalingen in de op genoemde wetten berustende uitvoeringsvoorschriften, niet behoeven te worden herhaald, tenzij er aan het begrip een andere betekenis wordt gegeven.

De wettelijke basis voor de vierjarige opleiding tot leraar basisonderwijs die met ingang van 1 augustus 1984 is gestart, is met ingang van 1 augustus 1986 gewijzigd als gevolg van het in werking treden van de Wet op het hoger beroepsonderwijs (WHBO; Stb. 1986, 289). Als gevolg hiervan dient tevens een technische wijziging te worden aangebracht in de WBO en de ISOVSO. Het betreft hier een wijziging in artikel

116, eerste lid, van de WBO en artikel 111, eerste en derde lid, van de ISOVSO.

Deregulering

Dit wetsvoorstel is getoetst aan de Aanwijzingen inzake toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregelen van bestuur en blijkt geen bezwaren uit dien hoofde te ontmoeten.

Advies Onderwijsraad van 13 november 1989, nr. OR 1/2378P¹)

Het advies van de Onderwijsraad en de overige adviesorganisaties heeft betrekking op een wetsvoorstel, waarin naast de in het onderhavige voorstel van wet voorgestelde maatregel, nog een andere maatregel wordt voorgesteld, namelijk dat bij een fusie van twee scholen binnen twee jaar een directeur tijdelijk tevens tot directeur van de andere school benoemd kan worden, indien daar een vacature is. Aangezien met betrekking tot de laatstgenoemde maatregel het rechtspositioneel overleg nog niet kon worden afgerond, heb ik besloten deze materie in een afzonderlijk wetsvoorstel op te nemen. De reden hiervoor is dat de voorgestelde maatregel tot wijziging van de OWBO (artikel E14) op 1 augustus 1990 dient in te gaan in verband met het aflopen van de desbetreffende verplichting op die datum.

De Onderwijsraad stemt in met de verlenging van artikel E14, vierde lid, OWBO tot 1 augustus 1992.

Naar aanleiding van het rechtspositioneel overleg, is er vanaf gezien om degenen die aan de pabo's zijn afgestudeerd, op één lijn te stellen met de kleuterleidsters. De voorgestelde technische wijziging in artikel 116 van de WBO en 111 van de ISOVSO geeft de Onderwijsraad geen aanleiding tot commentaar.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel I, onderdeel B, en artikel III, onderdeel B, tweede en vierde lid

De wettelijke basis voor de vierjarige opleiding tot leraar basisonderwijs die met ingang van 1 augustus 1984 is gestart, is met ingang van 1 augustus 1986 gewijzigd als gevolg van het in werking treden van de WHBO. Onderdeel a van artikel 116, eerste lid, van de WBO en van artikel 111, eerste en derde lid, van de ISOVSO dienen daarom te worden aangepast aan de nieuwe situatie. De eerste getuigschriften zijn in 1988 uitgereikt. Er is nimmer een akte van bekwaamheid als leraar basisonderwijs uitgereikt. Daarom kan het oorspronkelijke onderdeel a van genoemde artikelen zonder bezwaar vervallen.

Artikel III, onderdeel B, eerste en derde lid

In artikel 116, vierde lid, van de WBO is geregeld dat het bepalen van de bewijzen van bekwaamheid die bevoegdheid tot het geven van onderwijs in de Friese taal verlenen, bij algemene maatregel van bestuur geschiedt. Derhalve is dat onderwijs in artikel 116, eerste lid, van de WBO niet opgenomen. In het eerste lid wordt immers gesproken van «het onderwijs bedoeld in artikel 9, eerste lid», en het geven van onderwijs in de Friese taal is geregeld in artikel 9, vierde lid. Deze constructie dient, nu door middel van de wet van 1 december 1988 (Stb. 559) op scholen voor (voortgezet) speciaal onderwijs, onderwijs in de Friese taal kan worden gegeven, ook in de ISOVSO te worden gevolgd.

¹ Ter inzage gelegd op de bibliotheek.

Daarom is de aanhef van artikel 111, eerste en derde lid, van de ISOVSO aangepast.

Artikel V

De terugwerkende kracht van de wijziging in de aanhef van artikel 111, eerste en derde lid, van de ISOVSO tot en met 1 januari 1989, hangt samen met de inwerkingtreding op die datum van de hiervoor genoemde wet van 1 december 1988.

Aangezien met ingang van 1988 getuigschriften hoger beroepsonderwijs van met goed gevolg afgelegd afsluitend examen in de studierichting die voorbereidt op het beroep van leraar basisonderwijs zijn uitgereikt, is het noodzakelijk de wijziging van de artikelen 116 van de WBO en artikel 111, eerste en derde lid, van de ISOVSO ook te laten terugwerken.

De Staatssecretaris van Onderwijs en Wetenschappen,
J. Wallage